

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 1172 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

14. juli 2003

KOMITÉSAG

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevareministeriets notater om forslag til ændring af Kommissionens forordning 466/2001 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i levnedsmidler (aflatoksin og ochratoksin A i børnemad), dokument SANCO/0983/2002 og SANCO/0983/2002 rev.2.

Forslaget er sat til afstemning på møde i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 17.-18. juli 2003.

A handwritten signature in black ink, which appears to be 'P. H. Olsen', written over a horizontal line.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarerdirektoratet/6. kontor

J.nr.: 1997-4113-0024

Den 11. juli 2003

DLI/JHC/LFA

FVM 075

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til ændring af Kommissionens forordning 466/2001 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i levnedsmidler (aflatoksin og ochratoksin A i børnemad)

Dokument SANCO/0983/2002 og SANCO/0983/2002 rev. 2

Forslaget er sat på dagsordenen til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 17.-18. juli 2003.

Kommissionen har ved arbejdsdokument SANCO/0983/2002 fremsendt forslag til ændring af Kommissionens forordning (EF) nr. 466/2001 af 8. marts 2001 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i levnedsmidler. Forslaget vedrører aflatoksin og ochratoksin A i børnemad.

Forslaget behandles i en III b-procedure i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, der kan forkaste forslaget med simpelt flertal eller kan vedtage forslaget uændret med kvalificeret flertal eller ændre det med enstemmighed. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede forordningen.

Forslaget har til formål at reducere det maksimalt tilladte indhold af aflatoksin og ochratoksin A i modermælkserstatning og kornbaserede produkter til børn omfattet af EU standarder for disse produkter. Aflatoksiner og ochratoksin A er naturlige giftstoffer, som kan dannes af skimmelsvampe, som vokser på fødevarer.

Vedtagelse af forslaget vil øge beskyttelsesniveauet for små børn, da de foreslåede grænseværdier er lavere end de nuværende grænseværdier, der gælder for fødevarer generelt.

Baggrunden for de foreslåede grænseværdier er et ønske om at yde børn en ekstra beskyttelse. Det er Kommissionens vurdering, at de foreslåede grænseværdier kun kan overholdes ved at

udvælge særlige partier til produktion af børnemad. Grænseværdierne er valgt ud fra den laveste koncentration, som ved ringtest er demonstreret at kunne blive analyseret. Ringtestene af analysemetoderne har dog kun været udført på få fødevarer typer, hvorfor der kan være problemer med andre fødevarer typer, hvor analysemetoden ikke er testet, og det er påpeget under den indledende behandling af forslaget, at der må forudses visse problemer rent analytisk. Proble- mets omfang vil kunne belyses ved yderligere ringtest på flere forskellige produkttyper. Fødevaredirektoratet er enig i, at de foreslåede grænseværdier kan give vanskeligheder ved prøveudtagning og analyse af indholdet, især af aflatoxin B1, og man bør derfor være lydhør overfor visse justeringer af forslaget for at tage hensyn til denne problemstilling.

Med henvisning til at beskyttelsesniveauet øges med de foreslåede grænseværdier, bør man fra dansk side forholde sig positivt til forslaget og stemme for fastlæggelse af grænseværdier, som forøger beskyttelsesniveauet for børn ved indtag af de omfattede produkter. Forslaget ventes at være sat i kraft ca. 1 år efter vedtagelsen, hvorfor der vil være en rimelig periode for indu- strien til at tilpasse recepter og finde leverandører, som kan overholde grænseværdierne.

Regeringen agter på denne baggrund at forholde sig positivt til fastlæggelse af lave grænse- værdier for ochratoksin A og aflatoksiner for de omhandlede produkter til babyer og små børn, og at man tilslutter sig et forslag, der hæver beskyttelsesniveauet eventuelt med de æn- dringer, der er nødvendige for at samle flertal for forslaget.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarerdirektoratet/6. kontor

J.nr.: 1997-4113-0024

Den 11. juli 2003

DLI/JHC/LFA

FVM 075

EF\FAELLES\TOETKOM\6-kontor\afatoks i bornemad-AkN+forklaede.doc

AKTUELT NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til ændring af Kommissionens forordning 466/2001 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i levnedsmidler (aflatoksin og ochratoksin A i børnemad)

Dokument SANCO/0983/2002 og SANCO/0983/2002 rev. 2

Baggrund

Kommissionen har ved arbejdsdokument SANCO/0983/2002 og SANCO/0983/2002 rev. 2 fremsendt forslag til ændring af Kommissionens forordning (EF) nr. 466/2001 af 8. marts 2001 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i levnedsmidler. Forslaget vedrører aflatoksin og ochratoksin A i børnemad. Forslaget er sat på dagsordenen til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed den 17.-18. juli 2003.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 2, stk. 3 i Rådets forordning (EØF) nr. 315/93 af 8. februar 1993 om fællesskabsprocedurer for forurenende stoffer i levnedsmidler. Ifølge artikel 2, stk. 2, i kommissionens forordning (EF) nr. 466/2001 af 8. marts 2001 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i levnedsmidler skal der fastsættes særlige grænseværdier for levnedsmidler til spædbørn og småbørn senest den 5. april 2004.

Forslaget skal behandles i en III b-procedure i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, der kan forkaste forslaget med simpelt flertal eller kan vedtage forslaget uændret med kvalificeret flertal eller ændre det med enstemmighed. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede forordningen.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Formålet med forslaget er at fastsætte grænseværdier for aflatoksin og ochratoksin A i baby-
mad for at sikre det indre markeds funktion samt et ensartet beskyttelsesniveau. Fælles græn-

seværdier er hensigtsmæssigt i denne forbindelse, og forslaget vurderes derfor at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Formål og indhold

Forslaget har til formål at reducere det maksimalt tilladte indhold af aflatoksin og ochratoksin A i modermælkserstatning og kornbaserede produkter til børn omfattet af EU standarder for disse produkter. Aflatoksiner og ochratoksin A er naturlige giftstoffer, som kan dannes af skimmelsvampe, som vokser på fødevarer. De skimmelsvampe, der danner aflatoksiner, findes i Danmark, men aflatoksiner dannes kun ved høj fugtighed og temperaturer over ca. 25°C. Aflatoksiner findes derfor kun i produkter, der er importeret fra lande med varmere klima – typisk i nødder og i tørret frugt. Aflatoksiner er genotoksiske carcinogener, hvilket betyder, at der ikke kan fastlægges et niveau, hvor en effekt kan udelukkes. Aflatoksiner er derfor absolut uønskede stoffer i fødevarer. Ochratoksin A findes primært i korn og dannes fortrinsvis efter høst, hvis kornet ikke tørres hurtigt og effektivt, og kan være et problem i Danmark især efter fugtige og kølige somre. Ochratoksin A er carcinogen (kræftfremkaldende).

Forslaget indeholder grænseværdier for følgende svampegifte i produkter baseret på tørstof:

- Aflatoksin M1 i modermælkserstatning på 0,025 µg/kg
- Aflatoksin B1 børnemad baseret på korn på 0,05 µg/kg
- Ochratoksin A i børnemad baseret på korn på 0,2 µg/kg

Reguleringen af aflatoksiner i korn foretages ved at fastlægge en grænseværdi for B1, som er den giftigste og oftest forekommende type, og som kan analyseres på tilstrækkeligt lave niveauer.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

I Kommissionens forordning nr. 466/2001 som ændret ved Kommissionens forordninger (EF) nr. 472/2002 og 257/2002 er der fastsat følgende grænseværdier, som allerede er gældende:

- Aflatoksin B1 i korn og kornprodukter til direkte konsum: 2 µg/kg
- Aflatoksin M1 i mælk og mælkeprodukter: 0,05 µg/kg
- Ochratoksin A i kornprodukter til direkte konsum: 3 µg/kg

Konsekvenser

Vedtagelse af forslaget vil øge beskyttelsesniveauet for små børn, da de foreslåede grænseværdier er lavere end de nuværende grænseværdier, der gælder for fødevarer generelt. Forordningen vil være direkte gældende i Danmark og skal derfor ikke implementeres. Forslaget vurderes ikke at få væsentlige statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget vil dog kræve udgifter i relation til ændring/forbedring af analytiske metoder både i Fø-

devaredirektoratet centralt og i regionslaboratoriet i Ringsted. Disse udgifter anslås at blive på 200.000 kr. årligt og finansieres indenfor Fødevaredirektoratets budget i det omfang, de ikke kan finansieres ved brugerbetaling.

Høring

Forslaget har i medfør af fødevarelovens § 6, stk. 1 været sendt i høring til en bred kreds af organisationer og myndigheder samt været sendt til høring i Det Rådgivende Fødevareudvalg.

COOP Danmark A/S hilser forslaget velkomment, men mener, at det rent analytisk kan vise sig at være meget vanskeligt at opnå en detektionsgrænse (LOD), der ligger tilstrækkeligt under den foreslåede maksimalgrænseværdi for aflatoksin B1 på 0,05 µg/kg for visse af de nævnte produkter/fødevarematricer.

Sedan, der er foreningen af producenter i Danmark af levnedsmidler bestemt til særlig ernæring, har via Mejeriforeningen meddelt, at man ikke har bemærkninger til grænsen på 0,025 µg/kg for aflatoksin M1 og ikke finder, at der vil være problemer med overholdelse af denne grænse. De foreslåede grænseværdier for aflatoksin B1 og ochratoksin A i kornbaserede børnemadsprodukter giver ikke anledning til bemærkninger.

SiD har meddelt, at man er af den opfattelse, at der ikke under nogle omstændigheder bør forekomme forurenende stoffer i levnedsmidler. Idet man dog finder, at dette efter al sandsynlighed ikke er muligt, ønsker man at grænseværdierne er så lave som muligt, og man anbefaler derfor, at grænseværdierne nedsættes til det lavest mulige.

Landbrugsraadet har, på vegne af Dansk Erhvervsgartnerforening, Dansk Familielandbrug, Landboforeningerne, Landsforeningen Økologisk Jordbrug og Danske Slagterier, meddelt, at man ikke har bemærkninger til forslaget.

Mejeriforeningen mener, at grænseværdierne for aflatoksin B1 og ochratoksin A bør være gældende for det spiseklare produkt. Det virker ulogisk og vil skabe megen forvirring, hvis man vælger at lade disse grænseværdier gælde for grødpulver inden fortynding. Grænseværdier for kontaminanter sættes typisk for de spiseklare produkter, og dette bør også gælde for børnemad. For cerealier kan der være visse problemer forbundet med at overholde den foreslåede maksimalgrænseværdi på 0,2 µg/kg for Ochratoxin A. Da virksomhederne via aftaler med råvareleverandører skal sikre sig, at råvarerne kan overholde den foreslåede grænse, anmoder foreningen om at der bliver en rimelig lang overgangsperiode. Virksomheder kan have behov for at skulle vælge andre råvareleverandører og dette kan give praktiske problemer i form af receptændringer m.m., ligesom der også skal tages højde for den holdbarhedsperiode, produkterne har.

Dansk Økologileverandør Forening hilser forslaget velkommen og håber på og regner med, at laboratorierne er i stand til at måle på så små størrelser.

Økonomaforeningen er generelt imod giftstoffer i fødevarer og opfordrer derfor ministeriet til at arbejde for, at forbrugerne får giftfri fødevarer. Foreningen noterer dog med glæde, at der her sker begrænsninger.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om sagen til Folketingets Europaudvalg den 6. januar 2003.